

Α.Π. 68574

Αθήνα 13 Ιουλίου 2023

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

σχετικά με τις πρόσφατες προκηρύξεις Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών

Η διενέργεια Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών είναι διαχρονική επιδίωξη της Αρχιτεκτονικής κοινότητας και για τον λόγο αυτό ο ΣΑΔΑΣ – Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων με συνεχείς παρεμβάσεις προσπαθεί για τη διαμόρφωση ενός νομικού πλαισίου που θα διασφαλίζει αναντίρρητα και αξιοκρατικά την ποιότητα σχεδιασμού του δημόσιου χώρου.

Η Υ.Α. με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387 (ΦΕΚ 2239/Β/21) που αφορά στο θεσμικό πλαίσιο διενέργειας Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών, ανατρέποντας σε καίρια σημεία την προηγούμενη επίσημη και μακρόχρονη διαβούλευση, δημιούργησε ένα θεσμικό καθεστώς που μέσω εξαιρέσεων υποβαθμίζει τη σημασία και την αναγκαιότητα των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών, ως υποχρεωτικά θεσμικά εργαλεία σχεδιασμού του δημόσιου χώρου και τους καθιστά συμβουλευτικές και προαιρετικές διαδικασίες.

Πρόσφατες προκηρύξεις «Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών» από φορείς του δημοσίου όπως ΥΠΠΟ, Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ, Δήμος Αθηναίων κλπ, επικαλούνται ως προμετωπίδα διατάξεις της ανωτέρω Υ.Α. και την ακολουθούν σε ότι αφορά κυρίως τυπικές διαδικασίες, δεν την σέβονται όμως σε ότι αφορά τις βασικές και καθοριστικές διατάξεις της.

Με τον τρόπο αυτόν, υπό το πρόσχημα του όρου «Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός» που προκαλεί ευφορία στην αρχιτεκτονική κοινότητα και μειώνει τις αντιδράσεις, δημιουργείται ένα μηχανισμός στρεβλών διαδικασιών που δεν διασφαλίζει το καλύτερο αποτέλεσμα για τον δημόσιο χώρο, την ποιότητα ζωής και το δημόσιο συμφέρον.

Πρόσφατο παράδειγμα οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί που αφορούν στην **«ανάπλαση των κοινόχρηστων χώρων και της ευρύτερης περιοχής των νέων σταθμών μετρό του Δήμου Αθηναίων»** που ανακοινώθηκαν από την «Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ». και εγείρουν προβληματισμούς που αφορούν:

- Στην ασυμβατότητα των προκηρύξεων των διαγωνισμών με το Μνημόνιο συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων, ως προς το περιεχόμενο και τα ζητούμενα.
- Στη συγκρότηση των ομάδων και στο δικαίωμα συμμετοχής.
- Στην ταυτόχρονη προκήρυξη και στους χρόνους παράδοσης.

Συγκεκριμένα:

- Στο μνημόνιο συνεργασίας αναφέρεται η δυνατότητα «ρυθμίσεων κυκλοφορίας και ήπιων παρεμβάσεων στην ευρύτερη ζώνη επιρροής του σταθμού», γεγονός που η προκήρυξη δεν αποσαφηνίζει.
- Τα στοιχεία που δίνονται είναι ελλιπή και δεν συνοδεύονται από τις απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες.
- Τα ζητούμενα στοιχεία αναφέρονται σε διαγωνισμούς προσχεδίων και όχι ιδεών.

- Η απαίτηση συγκρότησης της κύριας μελετητικής ομάδας υποχρεωτικά με έμπειρους συναδέλφους, αποκλείοντας έτσι τους νέους αρχιτέκτονες.
- Η απαίτηση για συμμετοχή ειδικών και έμπειρων συμβούλων, που αντί να είναι δυνατότητα επιλογής της διαγωνιζόμενης ομάδας αποτελεί υποχρέωση και λόγο αποκλεισμού.
- Η ταυτόχρονη προκήρυξη τόσων διαγωνισμών με παρεμφερές αντικείμενο με τόσο μικρό χρονικό περιθώριο παράδοσης και τόσες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο προσωπικό και υλικό, καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή σε περισσότερα έργα.

Ο ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ υποχρεούται να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την επιβολή των θεσμικών διαδικασιών, με συνεχείς ενημερώσεις των μελών του και με έγκυρες παρεμβάσεις σε κάθε αρμόδιο φορέα για τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας. Ταυτόχρονα δεν σταματά τις ενέργειες για την περαιτέρω βελτίωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ώστε να συμβαδίσει με τα κοινά αποδεκτά πρότυπα.

Με βάση τα παραπάνω θα προχωρήσουμε στις απαραίτητες ενέργειες για την άμεση τροποποίηση των συγκεκριμένων προκηρύξεων, για τη συμμόρφωσή τους προς το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και για την εύλογη παράταση των προθεσμιών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ

Ο Πρόεδρος		Η Γενική Γραμματέας
		
Δημήτρης Ξυνομηλάκης		Τζούλια Τσαλίκη